

10 КЛАС

<p>Стендаль (1783-1842). «Червоне і чорне» Життєвий і творчий шлях письменника. Синтез романтизму й реалізму в його творчості. Роман «Червоне і чорне», поєднання в ньому соціально-політичного й психологічного аспектів. Гостра критика режиму Реставрації. Конфлікт головного героя Жульєна Сореля з суспільством як сюжетний стрижень роману. Внутрішня драма героя як наслідок цього конфлікту. Жіночі образи роману. Психологізм творчості Стендаля. Багатозначність назви роману.</p>
<p>Онорé де БАЛЬЗАК (1799–1850). “Гобсék” Життєвий і творчий шлях письменника. Бальзак і Україна. Бальзак – видатний французький письменник, зачинатель соціального реалістичного роману. Поєднання реалістичних і романтичних елементів у його художній системі. «Людська комедія» – грандіозна енциклопедія життя Франції першої половини ХІХ ст., її проблематика і структура. Влада золота та її філософія в повісті «Гобсек». Романтичні й реалістичні риси неоднозначного образу «філософа й скнари» Гобсека. Зіставлення образів Фанні Мальво і Анастазі де Ресто. Роль Дервіля в розгортанні й відтворенні подій повісті. Композиція і стиль твору.</p>
<p>Фéдір ДОСТОЄВСЬКИЙ (1821–1881). «Злочин і кара». Життєвий і творчий шлях письменника. Творчість Достоевського як одна з вершин світової літератури. Філософські, етичні й естетичні погляди письменника та їхнє втілення в художніх творах. Роман «Злочин і кара» як утілення нового, поліфонічного типу художнього мислення. Філософські, соціальні, психологічні й морально-етичні ідеї твору. Еволюція образу Раскольнікова і розвінчання теорії сильної особистості, «надлюдини». Розкриття складності та суперечливості духовного світу людини. Образна система роману, символіка його назви.</p>
<p>Л.М.Толстой роман «Анна Кареніна»;</p>
<p>Загальна характеристика головних шляхів розвитку поезії сер. ХІХ ст. Нові грані романтичного поетичного світу в творчості «пізніх» романтиків (Ш.Бодлера, В.Вітмена, Ф.Тютчева). Принципи «чистого мистецтва» у поезії (група «Парнас», творчість А.Фета). Світоглядно-естетичні зрушення у мистецтві та літературі.</p>
<p>Волт ВІТМЕН (1819–1892). (Вірші за вибором учителя) Життєвий і творчий шлях письменника. Вітмен – американський поет-новатор. Збірка “Листя трави», її провідні теми й мотиви. Звернення до вільного вірша (верлібру).</p>
<p>Шарль БОДЛЕР (1821–1867). «Альбатрос», «Відповідності», «Вечорова гармонія». Життєвий і творчий шлях письменника. Ш.Бодлер – пізній романтик і один із зачинателів символізму. Світогляд і естетичні погляди Бодлера і збірка “Квіти зла». Протиставлення дійсності й ідеалу як семантико-образна вісь збірки. Традиційність і своєрідність вирішення проблеми “поет і натовп» у поезії “Альбатрос». Філігранність поетичної техніки, формальна довершеність і сугестивність вірша “Вечорова гармонія”. Тлумачення предметних образів як “видимих знаків” ідей, почуттів, душевних станів (“Відповідності”).</p>

Із поезії французького символізму

Символізм як літературний напрям останньої третини XIX – початку XX ст. Основні естетичні принципи та поетичне новаторство символістів.

Поль ВЕРЛЕН (1844–1896). “Осінь пісня”, “Так тихо серце плаче...”, “Поетичне мистецтво”.

Артюр РЕМБО (1854–1891). “Відчуття”, “П’яний корабель”, “Голосівки”.

Поняття про символ як основний засіб поетичного самовираження, його потрактування французькими символістами: спонтанність з’яви, непроясненість і багатозначність, “підказування” смислів і простір для відгадування. Сугестія (навіювання) як важливий художній засіб символістської поезії. Зняття інформаційно-розповідної функції поетичної мови.

Оскар УАЙЛЬД (1854–1900). «Портрет Доріана Грея».

Життєвий і творчий шлях письменника. Уайльд – письменник англійського раннього модернізму. Естетизм Уайльда, імпресіоністичність стилю.

«Портрет Доріана Грея» як осереддя творчості письменника, філософсько-естетичні та моральні проблеми твору. Риси інтелектуального роману.

Узагальнення та систематизація вивченого протягом року матеріалу

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ЧИТАННЯ

Бальзак О. Шагренева шкіра. Батько Горіо.

Бронте Ш. Джейн Ейр.

Верхарн Е. Вірші

Гауптман Г. Затонулий дзвін.

Джеймс Г. Дейзі Міллер

Діккенс Ч. Великі сподівання.

Достоевський Ф. Брати Карамазови.

Золя Е. Череве Парижа.

Кнут Гамсун. Пан

Конрад Джозеф. Твори.

Меріме П. Новели

Мопассан Г. Любий друг. Новели.

О. Генрі. Новели

Ожешко Е. Оповідання

По Е. Новели

Прус Б. Фараон

Сенкевич Г. Камо грядеши?

Стендаль. Пармський монастир.

Теккерей В. Ярмарок марнославства.

Тургенєв І. Ася.

Уайльд О. Комедії.

Флобер Г. Пані Боварі.

Чехов А. Оповідання.

11 КЛАС

Загальна характеристика модерністських явищ у художній прозі першої половини ХХ ст.

Франц КА́ФКА (1883–1924). «Перевтілення»

Життєвий і творчий шлях письменника. Кафка – австрійський письменник-модерніст. Своєрідність світобачення в оповіданні «Перевтілення». Грегор Замза та його родина.

Особливості стилю Кафки, специфіка поєднання реальності та міфотворчості у гротесковому художньому світі письменника.

Джеймс ДЖОЙС (1882–1941). «Джакомо Джойс»

Життєвий і творчий шлях письменника. Джойс – ірландський письменник-модерніст. Характерні риси поетики творів Джойса.

Психологічне есе «Джакомо Джойс», його автобіографічний характер.

Миха́йло БУЛГА́КОВ (1891–1940). «Майстер і Маргарита»

Життєвий і творчий шлях М.Булгакова. Булгаков і Київ.

Роман «Майстер і Маргарита», проблематика й система образів твору. «Майстер і Маргарита» як роман-міф. Поєднання реальності та фантастики в романі. «Московські» та «єршалаїмські» розділи твору та художні засоби їхнього зв'язку. Особливості композиції твору.

Глибинні зрушення в поезії початку ХХ ст. Модернізм і основні течії європейської поезії ХХ ст.

Ра́йнер Марія РІ́ЛЬКЕ (1875–1926). «Орфей, Евридіка, Гермес», «Ось дерево звелось...»

Життєвий і творчий шлях письменника. Синтетичний вияв новітніх течій і тенденцій в поезії австрійського поета Р.М.Рільке. Вираження традиції відчуження людини в дегуманізованому світі. Ностальгія за втраченою єдністю людини зі світом.

Рільке і Україна.

ГІЙО́М АПОЛЛІ́НЕР (1880–1918). «Міст Мірабо», «Зарізана голубка й водограй»

Життєвий шлях письменника, його творча еволюція від неоромантизму до кубофутуризму.

«Срібна доба» російської поезії, розмаїття її напрямів і течій.

Олекса́ндр БЛО́К (1880–1921). «Незнайома», «Весно, весно, без меж і без краю...», «Скіфи»

Життєвий і творчий шлях письменника. О.Блок – найвидатніший поет російського символізму.

Анна́ АХМА́ТОВА (1889–1966). «Довкола жовтий вечір ліг», «Дав мені юнь ти сутужною», «Реквієм»

Життєвий і творчий шлях Анни Ахматової. Акмеїзм, його естетичні засади і поетика у її творчості. Пізня поезія Ахматової («Реквієм»).

Анна Ахматова і Україна.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ЧИТАННЯ

Айтматов Ч. І понад вік триває день.
 Акутагава Рюноске. Новели.
 Алексієвич С. Твори
 Ануй Ж. Жайворонок
 Апдайк Дж. Кентавр.
 Аполлінер Гійом. Альба, співана колись на вербну. Відповідь
 запорожців турецькому султанові
 Бах Р. Чайка Джонатан Лівінгстон
 Беккет С. Чекаючи на Годо
 Белль Г. Очима клоуна
 Биков В. Альпійська балада. Знак біди
 Борхес Х.Л. Оповідання. Есе
 Браун Д. Код да Вінчі
 Бредбері Р. 451 градус за Фаренгейтом. Новели
 Брехт Б. Матінка Кураж та її діти
 Булгаков М. Собаче серце
 Бунін І. Антонівські яблука
 Вишневський Я. Самотність у Мережі.
 Вулф В. Місіс Деллоуей
 Гамсун Кнут. Пан. Смерть Глана
 Гарсія Лорка Ф. Поезії
 Гарсія Маркес Г. Полковнику ніхто не пише. Сто років самотності
 Гашек Я. Пригоди бравого вояка Швейка
 Гессе Г. Степовий вовк
 Голдінг В. Володар мух
 Голсуорсі Дж. Сага про Форсайтів
 Гумільов М. Поезії
 Джойс Дж. Портрет митця замолоду
 Драйзер Т. Американська трагедія
 Дюрренматт Ф. Гостина старої дами
 Еко У. Ім'я троянди

Кортасар Х. Гра в класики
 Кальвіно І. Коли однієї зимової ночі подорожній...
 Камю А. Міф про Сізіфа
 Купрін О. Гранатовий браслет. Олеся
 Лондон Джек. Мартін Іден
 Мандельштам О. Поезії
 Манн Т. Доктор Фаустус. Маріо і чарівник
 Маяковський В. Поезії
 Метерлінк М. Синій птах
 Моем С. Театр
 Моруа А. Белетризовані біографії письменників
 Набоков В. Дар
 Незвал В. Поезії
 Оден В.Г. Поезії
 Орвелл Дж. 1984. Скотоферма
 Павич М. Хозарський словник
 Пастернак Б. Поезії.
 Пруст М. У пошуках утраченого часу
 Рансмайр К. Останній світ
 Ремарк Е.М. Три товариші
 Сартр Ж. П. Мухи
 Сафон К. Р. Тінь вітру
 Селінджер Дж. Ловець у житті
 Сен-Жон Перс. Поезії
 Сіменон Ж. Записки Мегре
 Стругацькі А. і Б. Важко бути богом
 Толкін Дж. Р. Твори.
 Тувім Ю. Поезії
 Фаулз Дж. Колекціонер
 Фріш М. Санта-Крус
 Фолкнер В. Ведмідь.

<p>Ібсен Г. Ляльковий дім Еліот Т.С. Поезії Елюар П. Поезії Єсенін С. Поезії Замятін Є. Ми Зощенко М. Оповідання Зюскінд П. Запахи, або Історія одного вбивці Ільф І., Петров Є. Дванадцять стільців. Золоте теля Йонеско Е. Носороги Коельо П. Алхімік</p>	<p>Хакслі О.Л Прекрасний новий світ Хемінгуей Е. По кому подзвін. Цвейг С. Новели. Белетризовані біографії письменників Целан П. Поезії Чапек К. Фабрика абсолюту Чехов А. Вишневий сад. Чайка. Шимборська В. Поезії. Шолом-Алейхем. Оповідання Шоу Дж. Б. Пігмаліон</p>
--	--

Інтернетні джерела (електронні бібліотеки)

1. Бібліотека світової літератури (оригінали та переклади): <http://ae-lib.narod.ru>
2. Електронна бібліотека «Джерело»: <http://ukrlib.com>
3. Бібліотека українського центру: <http://ukrcenter.com>
4. Національна бібліотека України для дітей з віртуальною бібліографічною довідкою: <http://chl.kiev.ua>